

P10_TA(2024)0066

Ustanovitev posebnega odbora za stanovanjsko krizo v Evropski uniji ter opredelitev njegovih pristojnosti, števila članov in mandata

Sklep Evropskega parlamenta z dne 18. decembra 2024 o ustanovitvi posebnega odbora za stanovanjsko krizo v Evropski uniji ter določitvi njegovih pristojnosti, števila članov in mandata (2024/3000(RSO))

(C/2025/1982)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga konference predsednikov,
 - ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti člena 3(3), in Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti členov 9, 14, 148, 153, 160 in 168, ter Protokola št. 26 k PEU in PDEU o storitvah splošnega pomena,
 - ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
 - ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o dostopu do dostojnih in cenovno dostopnih stanovanj za vse ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju člena 213 Poslovnika,
- A. ker Splošna deklaracija Združenih narodov o človekovih pravicah vključuje pravico do bivališča;
- B. ker evropski steber socialnih pravic določa, da je treba tistim, ki to potrebujejo, zagotoviti dostop do socialnih stanovanj oziroma kakovostno stanovanjsko pomoč ter da je treba to izvajati v okviru ustreznih pristojnosti tako na ravni Unije kot na nacionalni ravni; ker je treba brezdomcem zagotoviti primerna zatočišča in storitve, da se spodbudi njihovo vključevanje v družbo; ker je treba posebej zaščititi pravico invalidov do stanovanja in za to sprejeti namenske politike, s katerimi se zagotovi dostopnost stanovanj;
- C. ker se Evropska unija sooča s stanovanjsko krizo, saj se ljudje vseh starosti in iz različnih dohodkovnih skupin spopadajo z visokimi cenami in pomanjkanjem cenovno dostopnih stanovanj; ker so številni državljani Unije zelo zaskrbljeni zaradi stanovanj, ki cenovno niso dostopna, saj jim to onemogoča začetek samostojnega življenja, kar še zlasti velja za mlade; ker so zaradi te krize prizadeti ljudje v vseh državah članicah in lahko negativno vpliva na njihovo zdravje, dobro počutje in življenjske pogoje;
- D. ker so varstvo zasebne lastnine in zagotavljanje pravne varnosti za zasebne lastnike, vključno z najboljšo prakso v zvezi z bojem proti skvotiranju, ter zaščita ljudi pred izselitvami pomembni vidiki, ki na nacionalni ravni v nekaterih državah članicah vplivajo na razpoložljivost stanovanj in pravico do stanovanja;
- E. ker ima Unija več pristojnosti, povezanih s stanovanjskim področjem;
- F. ker je za stanovanjsko problematiko potreben celosten pristop, ki bo združeval različne politike, s katerimi se v Parlamentu ukvarjajo različni odbori;
1. sklene ustanoviti posebni odbor, imenovan „posebni odbor za stanovanjsko krizo v Evropski uniji“, da bi predlagal rešitve za dostojna, trajnostna in cenovno dostopna stanovanja, ter da bo ta odbor v sodelovanju in posvetovanju s pristojnimi stalnimi odbori, kar zadeva njihove pristojnosti in odgovornosti v skladu s Prilogo VI Poslovnika, odgovoren za naslednje:
- (a) evidentiranje sedanjih stanovanjskih potreb po ozemljih in skupinah prebivalstva, zlasti v skupinah z nizkimi in srednjimi dohodki, ter ocena vpliva pomanjkanja stanovanj na neenakosti, cenovno dostopnost, demografijo, revščino in socialno izključenost, tudi z uporabo obstoječih podatkov, razčlenjenih po spolu;

⁽¹⁾ UL C 456, 10.11.2021, str. 145.

- (b) analizo obstoječih ustreznih stanovanjskih politik Unije ter nacionalnih, regionalnih in lokalnih stanovanjskih politik s poudarkom na razpoložljivosti ciljno usmerjenih instrumentov za socialna, trajnostna in cenovno dostopna stanovanja v mestih, na otokih ter na obalnih in podeželskih območjih, da bi se opredelila in izdala priporočila, vključno s politikami, namenjenimi dostopnosti stanovanj za invalide in osebe z zmanjšano mobilnostjo;
 - (c) analizo vpliva špekulacij s stanovanji in njihovih gospodarskih posledic ter predlaganje nadaljnjih ukrepov;
 - (d) oceno, ali kazalniki življenjskih stroškov in sorodne politike ustrezno upoštevajo gibanja cen stanovanj in najemnin;
 - (e) evidentiranje in oceno učinkovitosti javnih in zasebnih virov Unije in nacionalnih virov, vključno z obstoječimi sredstvi Unije, ki so namenjena dostojnim, trajnostnim in cenovno dostopnim stanovanjem ter izkoreninjenju brezdomstva, ter pripravo priporočil, kjer je to primerno;
 - (f) analizo sistemskih težav v zvezi s kratkoročnim najemom nastanitev in njihovega vpliva na razpoložljivost cenovno dostopnih stanovanj na posebej prizadetih območjih ter pripravo ustreznih predlogov
 - (g) spremljanje izvajanja zakonodaje Unije o zbiranju in souporabi podatkov v zvezi s storitvami kratkoročnega najema nastanitve, ki jo je treba na nacionalni ravni sprejeti do 20. maja 2026;
 - (h) analizo učinkov politik Unije na razpoložljivost in cenovno dostopnost stanovanj, vključno z ozkimi grli v veljavnih predpisih Unije v zvezi z naložbeno zmogljivostjo, na stanovanja in socialna stanovanja, državno pomoč in pomanjkanje v dobavni verigi;
 - (i) oceno morebitnih ovir, ki bi vplivale na gradbeni sektor, in njihovega učinka na stanovanjsko krizo;
 - (j) opredelitev pomanjkanja razpoložljivosti, trajnostnosti in potreb po financiranju cenovno dostopnih stanovanj ter potrebe po morebitnih reformah;
 - (k) oceno učinka neprofitnih in delno profitnih stanovanjskih rešitev, kot so socialna ali združna stanovanja, na cenovno dostopnost in dostopnost stanovanj za različne skupine;
 - (l) oceno politik in zakonodajnih predlogov, ki so potrebni za izboljšanje zagotavljanja in razpoložljivosti dostojnih, trajnostnih in cenovno dostopnih stanovanj, vključno z omogočanjem programov novogradenj, sprememb namembnosti in prenove stanovanj, ob upoštevanju potenciala nezasedenih stavb;
 - (m) evidentiranje inovativnih tehnologij, procesov, storitev in proizvodov za podporo vala prenov, ob upoštevanju obstoječih pobud Unije; evidentiranje, kje upravna in regulativna obremenitev ovira val prenov, da bi zmanjšali nepotrebna regulativna bremena ter hkrati poskrbeli za kakovostna dela v gradbenem sektorju in standarde kakovosti za cenovno dostopna stanovanja;
 - (n) prispevek k razvoju in prihodnjemu izvajanju evropskega načrta za cenovno dostopna stanovanja in evropske strategije za gradnjo stanovanj, ki ju bo predstavila Komisija;
 - (o) izvedbo predstavitev s strokovnjaki iz institucij Unije in pristojnih organov, mednarodnih, nacionalnih in regionalnih institucij, nevladnih organizacij in ustreznih gospodarskih sektorjev, ob upoštevanju pogledov različnih deležnikov;
 - (p) izvedbo obiskov, s katerimi se preučijo najboljše prakse po vsej Evropi;
2. sklene, da bo imel posebni odbor 33 članov;
 3. sklene, da mandat posebnega odbora traja 12 mesecev, mandatna doba pa se začne z datumom ustanovne seje;
 4. naroči posebnemu odboru, naj ob koncu svojega mandata predstavi končno poročilo, osredotočeno na zadeve iz odstavka 1.